

S Albáncem je třeba jednat jako rovný s rovným

V historii patřili Albánci k národům s tradičním talentem pro obchod. To ale poznamenala diktatura Envera Hodži, která volnému obchodu nepřála. K perspektivním oborům v zemi dnes patří turistický průmysl nebo obnovitelné zdroje energie.

Současný rychlý růst albánské ekonomiky, která si loni polepšila o více než čtyři procenta, může ohrozit vnitropolitická situace. Aktuální ostrý spor mezi vládou a opozicí je rizikem i pro otevření přístupových rozhovorů Albánie s Evropskou unií.

Ekonomicky je největší výzvou pro růst albánské ekonomiky přilákání zahraničních investic, a to zejména do výrobního a zpracovatelského průmyslu. Mezi sektory s dobrými vyhlídkami do budoucna patří také zemědělství a turismus. Zemědělství je ale zatím stále rozdrobené a neefektivní, přestože zaměstnává téměř polovinu populace. Naopak turistický průmysl utěšeně roste, jeho podíl na albánské ekonomice tvoří zhruba 14 procent. Počet zahraničních turistů loni přesáhl

Je důležité jednat s Albánci vždy jako s rovnocennými partnery a nikdy se nesnažit ukazovat jakoukoliv formu nadřazenosti.

šest milionů a jejich přírůstek činí v průměru přes 12 procent ročně.

KABELY ROZHÝBALY VZÁJEMNÝ OBCHOD

Trh už otestovali někteří čeští byznysmeni. Úspěšnou investicí je albánská větev společnosti For-schner, která má český management (ovšem německý kapitál). Je to ale v současnosti bohužel jediná úspěšná investice takového objemu. Společnost v Albánii vyrábí kabelové svazky a přístroje pro dopravní vozidla a stále

Albánie se v současnosti snaží více využít vodní elektrárny a další obnovitelné zdroje energie.

více svých produktů dodává českým odběratelům v automotive průmyslu. Tím skokově zvedla albánský vývoz do ČR. Tato investice je příkladem, že se v Albánii dá dobře podnikat.

V ENERGIÍ VSADILA ZEMĚ NA OBNOVITELNÉ ZDROJE

Problematickou zkušenost naopak udělala energetická společnost ČEZ. Do Albánie vstoupila s velkými plány, ale posléze tam přišla o licenci na distribuci elektřiny a dostala se do sporů se státem. Nakonec se ČEZ s albánskou vládou dohodl na finančním vyrovnání, kdy Albánie vykoupí zpět prodané akcie.

V oblasti energetiky dnes Albánie sází na obnovitelné zdroje. Momentálně běží výstavba řady vodních elektráren. Země také plánuje stavbu větrných a solárních parků s výkonem v řádu stovek megawatt. To je samozřejmě příležitost i pro české dodavatele a investory.

NEPODCEŇOVAT PARTNERA

Albánci mají v některých ohledech jinou mentalitu než národy bývalé Jugoslávie. V historii vždy vynikali v obchodních dovednostech. V moderní době se ale bohužel projevil tvrdý dopad dlouholeté diktatury Envera Hodži, která mentalitu Albánců poznamenala a rozvoji obchodního ducha nepřála. Každopádně dnes platí, že v posledních letech se v obchodu přístup Albánců příliš neliší od ostatních národů Balkánu. Je důležité jednat s Albánci vždy jako s rovnocennými partnery a nikdy se nesnažit ukazovat jakoukoliv formu nadřazenosti.

Velkým problémem Albánie je nezaměstnanost mladých, kterých nepracuje 30 procent. To je důvodem jejich masivní emigrace do vyspělých zemí. Stejně jako v případě Bosny a Hercegoviny lze ovšem i v Albánii chápat množství nezaměstnaných jako potenciální zdroj relativně levné pracovní síly. ✖

Izudin Gušmirović
Ředitel kanceláře CzechTrade Podgorica

Foto: Shutterstock.com